

Algemeen deskundigheidsgebied verpleegkundigen met een vervolgopleiding

Context

De verschillende velden binnen de openbare, geestelijk en algemene gezondheidszorg zijn verdeeld over diverse instellingen en werkeenheden. Hierbinnen kunnen ook verpleegkundigen – met een verpleegkundige vervolgopleiding (VVO)- werkzaam zijn. Zij maken onderdeel uit van multi- en interdisciplinair werkende teams, wisselend van samenstelling. De samenstelling is afhankelijk van de zorgvraag van de patiënt- of cliëntenpopulatie. Zorginstellingen richten de werkeenheden in aan de hand van doelstellingen die de instelling nastreeft.

Om kwaliteit van zorg te kunnen bieden, concentreren zorginstellingen de zorg voor bepaalde patiënten/cliënten met hun zorgvragen in werkeenheden. Binnen deze werkeenheden worden specifieke kwalitatieve eisen gesteld aan verpleegkundigen. Deze eisen vragen een zorgvraaggerelateerde verdiepingsslag en leiden tot eenduidige en landelijk erkende verpleegkundige vervolgopleidingen. Er dreigt een onafwendbaar afbreukrisico voor de kwaliteit van zorg indien er onvoldoende verpleegkundigen met de betreffende vervolgopleiding beschikbaar zijn.

Patiënten – en cliëntenpopulatie

De organisatie en inhoud van de zorg en begeleiding is afgestemd op de specifieke patiënten- of cliëntenpopulatie. Deze populatie kan alle leeftijdsgroepen omvatten én dwars door alle velden lopen.

Verpleegkundige zorg door verpleegkundigen met een vervolgopleiding

De verpleegkundige zorg kan divers zijn en wordt bepaald door de context. De verpleegkundige heeft per context bijzondere kennis en vaardigheden nodig. Cliënten en patiënten vragen vanuit verschillende zorgvragen om specifieke vormen van begeleiding en verpleegkundige zorg. Gezien deze differentiaties -binnen het verpleegkundig vakgebied- kan een vervolgopleiding noodzakelijk zijn. Naast het leveren van directe patiëntenzorg leveren verpleegkundigen met een vervolgopleiding een bijdrage aan het verbeteren van de zorg voor de patiënt.

Differentiaties binnen verpleegkundige vervolgopleidingen worden geordend volgens vier hoofdgroepen van zorg: preventieve, acute, intensieve en chronische zorg. De meest dominante soort zorg binnen de differentiatie bepaalt in welke groep de vervolgopleiding wordt ondergebracht. Dat sluit niet uit dat andere soorten zorg onderdeel kunnen uitmaken van het differentiatiegebied. Zo levert een IC verpleegkundige (behorende tot de acute zorg) ook regelmatig chronische zorg.

De CanMEDS-rollen worden gebruikt om de benodigde competenties te beschrijven. De verpleegkundige beschikt over generieke en functiespecifieke competenties..

Toelichting CanMEDS-rollen.

Vakinhoudelijk handelen: De verpleegkundige met een verpleegkundige vervolgopleiding heeft –voor de patiënten-/cliëntengroep relevante- kennis en inzicht in ziektebeelden en ziekteprocessen, onderzoeken, diagnostiekmethoden en (medische) behandelmethoden. Zij heeft kennis en inzicht in de aard, oorzaken en gevolgen van de somatische, psychische en psychiatrische aandoeningen en gedragsstoornissen en past deze inzichten toe in specifieke verpleegkundige zorgsituaties. Ze kan zelfstandig verpleegkundige diagnoses stellen en interventies kiezen, gebaseerd op protocollen of standaarden. Ook in situaties waarin geen protocollen, standaarden of behandelingsvoorschriften voorhanden zijn, is zij in staat interventies te kiezen en uit te voeren. Zij kan beredeneerd afwijken van de standaard en verantwoording afleggen voor de keuzes die zijn gemaakt.

Zij draagt verantwoordelijkheid voor het zelfstandig uitvoeren van complexe, waaronder technische interventies bij risicovolle, acute/al dan niet levensbedreigende problemen en voor het interpreteren en registreren van de effecten hiervan. De toestand van de patiënt kan snel wisselen waardoor de zorg weinig voorspelbaar is. Bij risicovolle, acute en/of levensbedreigende situaties dient direct handelend te worden opgetreden.

Communicatie: Ze faciliteert op een effectieve wijze de patiënt/cliënt-professionaal relatie. Zij besteedt in ruime mate aandacht aan de begeleiding van de patiënt/cliënt en diens naasten bij het ziek-zijn en het leren omgaan met de gevolgen van stoornissen, beperkingen en sociale participatie in het dagelijks leven. Zij houdt bij de keuze van interventies rekening met de persoonlijke en levensbeschouwelijke, als ook met ethische en morele vraagstukken betreffende kwaliteit van leven en kwaliteit van zorg.

Samenwerking: De verpleegkundige met een verpleegkundige vervolgopleiding werkt effectief samen binnen een multi- en interdisciplinair team ten behoeve van optimale patiëntenzorg.

Kennis en wetenschap: Zij bereidt zich voor op een functie die zich continu ontwikkelt en weet zich aan te passen aan nieuwe *evidence of practice-based* kennis en inzichten.

Maatschappelijk handelen: De verpleegkundige met een verpleegkundige vervolgopleiding gebruikt op een verantwoorde wijze haar expertise en invloed ten voordele van de gezondheid en het welzijn van individuele patiënten/cliënten, de gemeenschap en de bevolking.

Organisatie: De verpleegkundige met een verpleegkundige vervolgopleiding draagt als medewerker van een organisatie (of instelling) bij aan de continuïteit en effectiviteit van de zorginstelling en de gezondheidszorg.

Professionaliteit: De verpleegkundige met een verpleegkundige vervolgopleiding committeert zich aan de gezondheid en het welzijn van individuen en de samenleving door ethische beroepsuitoefening, door de professie geleide regulatie van het beroep en professionele standaard.

Aanbeveling bij het algemene deskundigheidsgebied

De beschrijving van het algemene deskundigheidsgebied is een uitgangspunt van waaruit betrokken partijen (beroepsgroep, opleiders en werkgevers) vervolgopleidingen kunnen vormgeven. De invulling van de CanMEDS-rollen is hier in algemene zin gedaan. Voor het beschrijven van de eindtermen van een verpleegkundige vervolgopleiding kunnen voorbeelden worden ontleend aan de wijze waarop het College Ziekenhuis Opleidingen dit doet (zie: document 'Regeling CZO ziekenhuisopleidingen. Deskundigheidsgebieden en eindtermen', 2007, www.ziekenhuisopleidingen.nl).